

Medische Tandheelkundige Interactie

Richmond Gortzak, kaakchirurg
LUMC

Denise van Diermen, arts ACTA

De medische anamnese

De gids naar de MTI...

Sociale ontwikkelingen

- Vergrijzing
- Kortere duur ziekenhuisopnames
- Goede preventieve tandheelkundige zorg
- Meer ouderen met eigen gebit
- Hoe ouder hoe zieker
- Tandarts ziet meer “zieke” patiënten
- Meer invasieve ingrepen bij ouderen

Probleem voor tandarts:

- Welke ziekten zijn van belang?
- Wat moet je ermee?
- Hoe kom je erachter?
- De gezondheidsvragenlijst
- Medisch risico registrerende anamneselijst
- Papier/digitaal

GEZONDHEIDSVRAGENLIJST

MTI

Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam

Medische Tandheelkundige Interactie

Voorletters en achternaam: .....M/V

Patiëntnummer: .....

Geboortedatum: .....

Huidige datum: .....

Deze lijst dient vóór de eerste afspraak thuis of in de wachtkamer door de patiënt te worden ingevuld. De verkregen gegevens dienen – na verificatie - ingevoerd te worden in de EPR lijst in Axiom door de behandelend student(e) of medewerker van ACTA.
© ACTA/MTI 2007.

Verificatie: Naam.....Datum:.....

Invoerdatum: .....(invullen door ACTA)

	Ja	Nee
1. Hebt u pijn of een knellend gevoel op de borst bij inspanning (angina pectoris)?	0	0
<u>Zo ja:</u> Hebt u activiteiten moeten verminderen?	0	0
Gebruikt u vaker dan 1 keer per week nitrobaat onder de tong?	0	0
Nemen de klachten de laatste tijd toe?	0	0
Hebt u ook klachten in rust?	0	0
Hebt u ondanks bypass, dotterprocedure of lasertherapie weer angina pectoris gekregen?	0	0
2. Hebt u een hartinfarct gehad?	0	0
<u>Zo ja:</u> Kreeg u daarna complicaties?	0	0
Ondervindt u nog steeds klachten?	0	0
Hebt u in <u>de laatste zes weken</u> een hartinfarct gehad?	0	0
3. Hebt u een hartgeruis of hartklepgebrek?	0	0
Hebt u een kunsthartklep?	0	0
Hebt u een kunstgewricht?	0	0
Hebt u korter dan 6 maanden geleden een vaatooperatie ondergaan?	0	0
<u>Zo ja:</u> Gebruikt u antistollingsmedicijnen?	0	0
Hebt u bij tandheelkundige ingrepen antibiotica nodig?	0	0
Hebt u nu klachten van uw hart of vaten?	0	0

	Ja	Nee
4. Hebt u zonder inspanning aanvallen van hartkloppingen?	0	0
<u>Zo ja:</u> Moet u tijdens deze aanvallen rusten, zitten of liggen?	0	0
Hebt u een pacemaker?	0	0
<u>Zo ja:</u> Welk merk en type?.....		
Kan elektromagnetische straling u pacemaker beïnvloeden?	0	0
Wordt u bleek, duizelig of kortademig tijdens de aanvallen?	0	0
5. Hebt u last van hartzwakte?	0	0
<u>Zo ja:</u> Hebt u 's avonds gezwollen voeten?	0	0
Moet u 's nachts meer dan twee keer urineren?	0	0
Wordt u 's nachts kortademig wakker?	0	0
Slaapt u met meer dan twee kussens vanwege kortademigheid?	0	0
6. Hebt u last van hyperventileren?	0	0
7. Bent u ooit flauwgevalen bij een tandheelkundige of medische behandeling?	0	0
8. Hebt u een hoge bloeddruk?	0	0
<u>Zo ja:</u> Wordt u hiervoor behandeld?	0	0

	Ja	Nee
Is uw bovendruk meestal tussen 160 en 180 mm Hg?	0	0
Is uw onderdruk meestal tussen 100 en 110 mm Hg?	0	0
Is uw bovendruk meestal 180 mm Hg of hoger?	0	0
Is uw onderdruk meestal 110 mm Hg of hoger?	0	0
9. Hebt u verlammingen (beroerte of attaque) of spraakstoornissen gehad?	0	0
<u>Zo ja:</u> Hebt u vergelijkbare klachten die korter dan 24 uur bestaan (hebben)?	0	0
Hebt u de laatste 6 maanden een beroerte of attaque gehad?	0	0
10. Hebt u epilepsie?	0	0
<u>Zo ja:</u> Welke vorm?.....		
Voelt u een aanval aankomen?	0	0
Gebruikt u medicijnen?	0	0
Hebt u ondanks uw medicijnen regelmatig aanvallen?	0	0
11. Hebt u astúña?	0	0
<u>Zo ja:</u> Hebt u daar nu last van?	0	0

	Ja	Nee
12. Hebt u chronische bronchitis of longemfyseem?	0	0
<u>Zo ja:</u> Geeft u bij het hoesten veel slijm op?	0	0
Bent u kortademig bij traplopen?	0	0
Bent u kortademig bij het aankleden?	0	0
13. Hebt u ooit een allergische reactie gehad na gebruik van geneesmiddelen, tandheelkundige of medische materialen?	0	0
<u>Zo ja:</u> Waarvoor bent u allergisch?		
Gebruikt u voor uw allergie medicijnen?	0	0
Is de allergie opgetreden bij plaatselijke verdoving?	0	0
Is de allergie opgetreden bij de tandarts?	0	0
14. Hebt u suikerziekte?	0	0
<u>Zo ja:</u> Type I of type II		
Gebruikt u insuline?	0	0
Voelt u een hypo aankomen?	0	0
Bent u vaak ontregeld (hypo-hyperglykemie)?	0	0
Wordt u behandeld voor complicaties ten gevolge van suikerziekte?	0	0
15. Is bij u een versterkte schildklierfunctie vastgesteld?	0	0
Is bij u een trage schildklierfunctie vastgesteld?	0	0
<u>Zo ja:</u> Wordt u daarvoor behandeld/gecontroleerd?	0	0
Hebt u ondanks behandeling klachten?	0	0
16. Hebt u een leverziekte?	0	0
<u>Zo ja:</u> Langer dan 6 maanden?	0	0
Hebt u daarvoor een dieet of medicijnen?	0	0
17. Hebt u een chronische nierziekte?	0	0
<u>Zo ja:</u> Hebt u nierfunctie-vervangende behandeling?	0	0
Welke?		
Staat u op de wachtlijst voor transplantatie?	0	0
18. Hebt u een chronische maag-darmziekte?	0	0
<u>Zo ja:</u> Welke?		

	Ja	Nee
Bent u door deze ziekte meer dan 5 kg afgevallen?	0	0
Hebt u langer dan zes maanden diarree, ook 's nachts?	0	0
Gebruikt u hiervoor medicijnen?	0	0
19. Hebt u een bloedarmoede met klachten (moe, duizelig)?	0	0
<u>Zo ja:</u> Hebt u sikkelcelanemie of thalassemie?	0	0
20. Hebt u een kwaadaardige ziekte van de lymfklieren of een kwaadaardige bloedziekte?	0	0
<u>Zo ja:</u> Welke?		
Bent u hiervoor onder behandeling?	0	0
Hebt u koorts in aanvallen?	0	0
21. Is bij u een bloedingsneiging vastgesteld?	0	0
<u>Zo ja:</u> Welke diagnose?		
Loopt u bij de trombosedienst?	0	0
Bloedt u langer dan 1 uur na verwonding of ingrepen?	0	0
Krijgt u zonder stoten blauwe plekken?	0	0
22. Bent u bestraald voor een tumor of gezwel in het hoofd of halsgebied?	0	0
<u>Zo ja:</u> Met hoeveel Gray bent u bestraald?		
23. Hebt u momenteel een besmettelijke ziekte?	0	0
<u>Zo ja:</u> Hebt u momenteel Hepatitis A?	0	0
Hebt u momenteel Hepatitis B?	0	0
Hebt u momenteel Hepatitis C?	0	0
Hebt u momenteel HIV?	0	0
Hebt u momenteel tuberculose?	0	0
Andere besmettelijke ziekte?		
24. Hebt u een neurologische ziekte?	0	0
<u>Zo ja:</u> Welke?		
25. Hebt u een reumatische aandoening?	0	0
<u>Zo ja:</u> Welke?		
26. Hebt u een hoog cholesterolgehalte?	0	0
<u>Zo ja:</u> Wat was de hoogste waarde ooit gemeten?		

	Ja	Nee
27. Hebt u een auto-immunziekte, bijv. Sjögren, SLE, MS?	0	0
<u>Zo ja:</u> Welke?		
28. Hebt u een eetstoornis zoals anorexia of boulemia nervosa?	0	0
27. Rookt u?	0	0
<u>Zo ja:</u> Hoeveel sigaretten/sigaren/shag per dag?		
28. Gebruikt u wel eens drugs?	0	0
<u>Zo ja:</u> Welke drugs?		
29. Gebruikt u dagelijks alcohol?	0	0
<u>Zo ja:</u> Meer dan 5 alcoholische consumpties per dag?	0	0
30. Alleen voor vrouwen: bent u zwanger?	0	0
<u>Zo ja:</u> hoeveel weken?		
31. Gebruikt u op dit moment medicijnen?	0	0
Voor het hart?	0	0
Tegen hoge bloeddruk?	0	0
Aspirine of andere pijnstillers	0	0
Tegen suikerziekte? Welke?	0	0
Prednison of afweerremmende medicijnen?	0	0
Medicijnen tegen kanker?	0	0
Penicilline of antibiotica?	0	0
Kalmerende middelen of slaapmiddelen?	0	0
Tegen longziekten?	0	0
Tegen neurologische ziekten?	0	0
Tegen allergieën?	0	0
Tegen HIV?	0	0
Anticonceptiepil?	0	0
Vitaminen of voedingssupplementen	0	0
Andere medicijnen?	0	0
<u>Namen van de medicijnen en evt dosis?</u>		
.....		
.....		
.....		

Hoe werkt het?

Alle vragen met “NEE”
ASA I

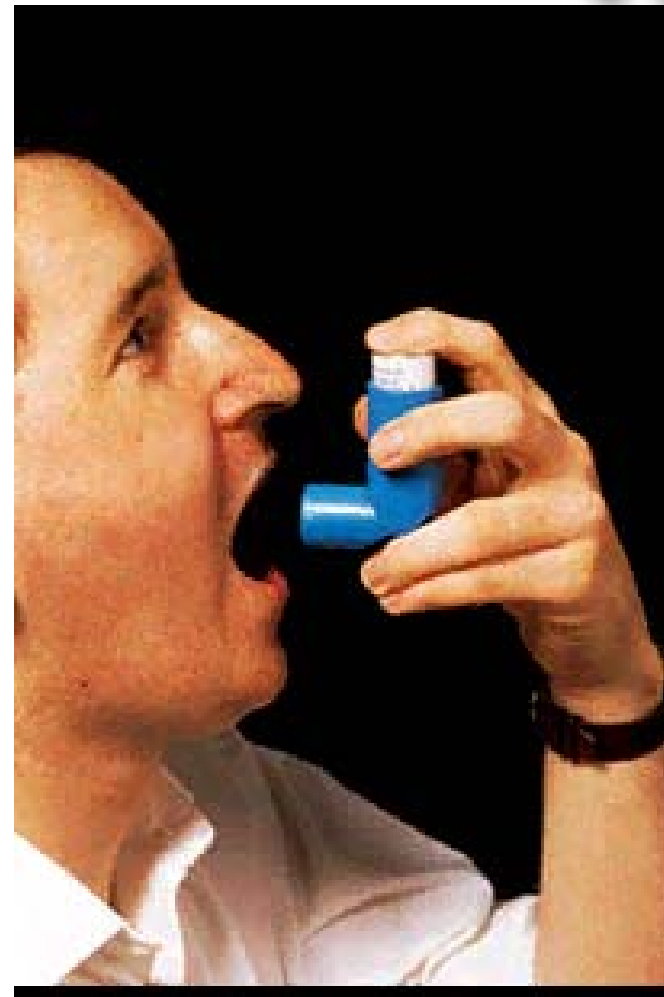

ASA II

- Er is “iets” medisch met de patiënt aan de hand
- De patiënt heeft er in dagelijks leven weinig last van

ASA III

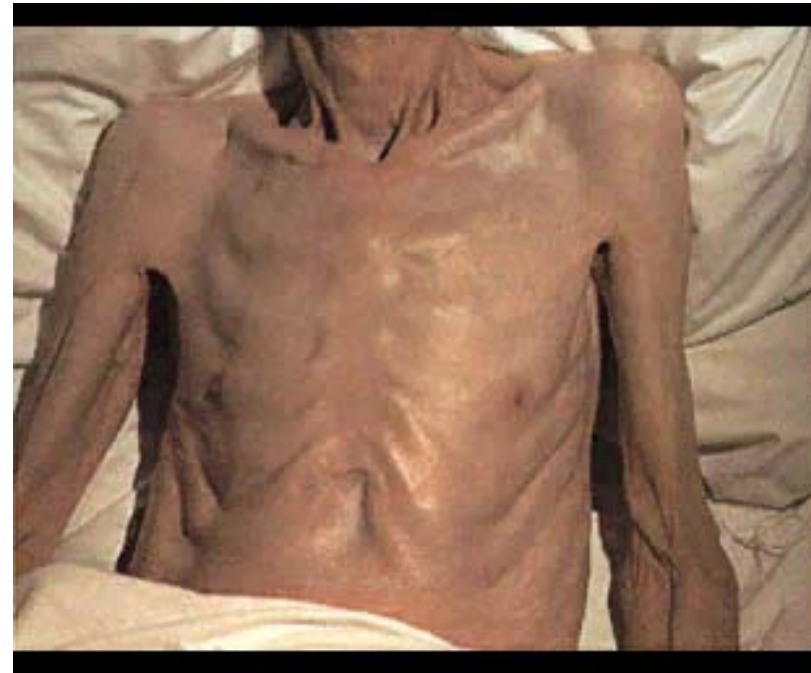
- Er is “iets” medisch met de patiënt
- De patiënt heeft er in het dagelijks leven veel last van

ASA IV

- Een patiënt heeft (potentieel) levensbedreigende afwijkingen

ASA V

- Patiënt gaat waarschijnlijk snel overlijden

ASA-score >1

- Er moet “iets” met deze patiënt
  - extra voorzorgen
  - overleg vooraf met behandelend arts/specialist
  - alleen behandelen na staken medicijnen
  - extra instructie na de thk behandeling
  - kans op “onwel” worden van de patiënt in de behandelstoel

Tandheelkundige-medische interactie (TMI)

- Kan ik vandaag bij deze patiënt mijn tandheelkundige behandeling doen?
- Wordt de patiënt onwel bij mijn behandeling?
  - Voorzorgen nodig?
- Slaagt mijn behandeling?
- Voorzie ik complicaties van mijn behandeling?

MTI is ook doorvragen.....

Een voorbeeld.....

- Mw Janssen, 46 jaar, nieuw in uw praktijk...
- Medische anamnese:
  - Allergisch voor bijna alles.....
  - Allergisch voor de verdoving
- Wat vraagt u de patiënt?

- Anamnese:
  - Wat gebeurde er precies?
  - Huiduitslag?
  - Rode huid?
  - Kortademigheid?
  - Duizelig?
  - Hartkloppingen?
  - Shock?

Atopie?

- Als kind dauwworm?
- Als kind astma?
- Als kind hooikoorts?
- Als kind eczeem?
- Als kind koemelkallergie?

Diagnostiek?

- Bij allergoloog geweest?
- Allergietesten?
- Specifieke testen op thk materialen?
  - Amide type anesthesie
  - Ester type anesthesie
  - Natriumbisulfaat
  - Adrenaline?
- Citanest®
  - Felypressine
  - Parabenen
- NB: latex dopje carpule

- Kreeg hartkloppingen na verdoving bij tandarts
  - Uit status van vorige tandarts bleek dit articaïne te zijn
- Geen huiduitslag
- Geen jeuk
- Geen ademhalingsproblemen
- Geen atopie in voorgeschiedenis
- Wel hooikoorts, waarvoor in seizoen medicatie
- Conclusie vorige tandarts: overgevoelig voor adrenaline
- Beleid: ?

Cutane priktest

Uitslag

- Positief voor huisstofmijt
- Positief voor pollen van berk en gras
- Positief voor katten
- Negatief voor honden
- Negatief voor latex
- Negatief voor amide-type verdoving
- Negatief voor sulfiet
- Positief voor parabenen

Conclusie

- Sterke reactie op adrenaline
- Geen allergie voor amide-type verdoving
  - Septanest® e.d. toegestaan
- Wel allergie voor parabenen
  - Citanest® e.d. NIET toegestaan!
- Beleid:
  - Patiënt uitleggen wat er aan de hand is
  - Verdoven met lage dosis adrenaline
  - Verdoven zonder adrenaline

Een ander voorbeeld.....

- Casus:
- Mevrouw de Vries, 64 jaar
  - Diabetes mellitus type II sinds 2004
  - Komt vandaag voor extractie
- Wat vraagt u de patiënt?

Tandheelkundige-medische anamnese

- Kan ik vandaag bij deze patiënt mijn tandheelkundige behandeling doen?
- Wordt de patiënt onwel bij mijn behandeling?
  - Voorzorgen nodig?
- Slaagt mijn behandeling?
- Voorzie ik complicaties van mijn behandeling?
- Weet ik dus wel genoeg van haar ziekte?

*** 1. ALGEMENE KLACHTEN *****

8 Voelt u zich ziek ?

Bij elke vraag vragen:

- 1. Sinds hoelang ?
- 2. Wat was het tijdsverloop bij het ontstaan?
- 3. Verbetert of verergert het ?
- 4. Waarmee gaat het gepaard ?

10 Lusteloosheid ? Wanneer ? Welk deel van het etmaal?

12 Moeheid ? Wanneer ? Welk deel van het etmaal ?

14 Koorts ? Hoe hoog ?

14 Koorts ? Gedurende welke tijd ?

14 Koorts ? Wat is temperatuursverloop ?

14 Koorts ? Gepaard met koude rillingen ?

14 Koorts ? Hoe vaak koude rillingen ?

22 Koorts gehad vroeger? Hoe hoog ?

22 Koorts gehad vroeger ? Hoe lang geleden ?

22 Koorts gehad vroeger ? Hoe lang duurde dit toen?

23 Veranderde eetlust?

24 Overmatige dorst ? Gepaard met normale of grote hoeveelheid urine ?

24 Overmatige dorst ? Gepaard met normale of kleinere hoeveelheid urine ?

26 Gewichtsverandering ? Hoeveel kilo ?

28 Overmatig transpireren ?

29 Jeuk ?

30 Meer vatbaar voor infecties ?

- *** 11. VERDERE GEGEVENS *****

325 Ziekten: Komen er specifieke ziekten voor in de familie?

326 Eetgewoonten: wat eet u in een etmaal?

327 Roken, inhaleren: Rookt u? En inhaleert u?

328 Heeft u vroeger gerookt?

329 Hoe lang geleden voor het laatst?

330 Drinkgewoonten: Hoeveel per dag?

331 Hoeveel drinkt U en wat voor alcoholische dranken?

332 Ten behoeve van de bloestelping: Gebruikt u pijnstillers (aspirine)?

333 Bent u bij de trombosedienst?

334 Gebruikt u de pil?

1006 Medicijnen: Welke medicijnen gebruikt u?

1010 Speciale reacties op medicijnen?

1013 Wat zijn uw hobby's?

1011 Wat is uw gezinssamenstelling?

1012 Hoe is uw woonomstandigheid?

1007 Wat is uw beroep?

1008 Wat zijn uw vroegere ziekten?

1014 Allergieën / huisdieren?

Vervolg vragen .....

- Sinds wanneer Diabetes mellitus?
- Komt Diabetes in de familie voor?
- Hoe bent u ingesteld?
- Wordt u behandeld met pillen of met spuiten?
- Heeft u complicaties van de suikerziekte?
  - Nieren
  - Ogen
  - Hart- en vaten
  - Zenuwen

Huidige situatie

- Laatste glucosewaarde?
- HbA1c waarde

Diabetes Control Card

HbA _{1c} test score	MEAN BLOOD GLUCOSE	
	mg/dL	mmol/L
14.0	380	21.1
13.0	350	19.3
12.0	315	17.4
11.0	280	15.6
10.0	250	13.7
9.0	215	11.9
8.0	180	10.0
7.0	150	8.2
6.0	115	6.3
5.0	80	4.7
4.0	50	2.6

action suggested

good

excellent

MTI

- Hoe gaat het met tandenpoetsen en dergelijke?
- Is er door uw ziekte iets veranderd in uw eet-drink patroon?
- Heeft u veranderingen in de mond opgemerkt
  - Drogere mond?
  - Tandvleesproblemen?
  - Orale infecties?

Conclusies

- Zonder medische anamnese geen inzicht in MTI
- Tandheelkunde zonder MTI wordt zeldzamer
- Een goede tandarts is bekend met en bekwaam in MTI